

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/16/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8309204200
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8309204200.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Ingrid Kalinakovej, v spore žalobcu mal. W. C., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného zákonnou zástupkyňou O. C., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvalo bytom C. XXX, XXX XX D. nad P., právne zastúpený JUDr. Antonom Hencovským, advokátom so sídlom Františkánska 3, 040 01 Košice proti žalovanej Wüstenrot poisťovňa, a.s., so sídlom Karadžičova 17, 825 22 Bratislava 26, IČO: 31383408, právne zastúpená JUDr. Miroslavou Slovinskou, advokátkou, so sídlom Štefánikovo námestie 13, Spišská Nová Ves, o náhradu škody na zdraví s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 15C/78/2009-861 zo dňa 02.11.2018 v spojení s opravným uznesením č. k. 15C/78/2009-884 zo dňa 07.01.2019, takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok v spojení s opravným uznesením.
- II. Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal proti žalovanému náhrada škody v súvislosti s dopravnou nehodou.

2. Okresný súd Humenné rozhodol rozsudkom č. k. 15C/78/2009-734 zo dňa 21.11.2016 tak, že, cit.: „Súd žalobu o zaplatenie bolestného vo výške 14. 219,10 Eur, predstavujúceho 30% krátenie tohto nároku z dôvodu spoluzavinenia žalobcu zamietá.

Súd žalobu o zaplatenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 16.846,20 Eur, predstavujúceho 30 % krátenie tohto nároku z dôvodu spoluzavinenia žalobcu zamietá.

Súd priznáva žalobcovi navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 50 %, t.j. vo výške 14.038,50 Eur.

Súd priznáva žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 39,6 %.

Žalovaná je povinná nahradiť štátu trovy štátu v plnom rozsahu.“

3. Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 21Co/115/2017, 21Co/116/2017-818 zo dňa 29.05.2018 zmenil rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom vo výroku o bolestnom tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 9.479,40 Eur, vo výroku o sťažení spoločenského uplatnenia tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 11.230,80 Eur, vo výroku o zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 15.161,70 Eur, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol o bolestnom, sťažení spoločenského uplatnenia a zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia a zrušil rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom vo výroku o úrokoch z omeškania, o trovách štátu a trovách

konania medzi stranami sporu a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 13.08.2018.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

4. Po zrušení a vrátení veci Krajským súdom v Prešove rozhodol Okresný súd Humenné ako súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom, v spojení s opravným uznesením, cit.:

„I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 10% p. a. úrok z omeškania zo sumy 14 400,84 Eur od 01.3.2009 do 18.6.2014, 10 % p. a. úrok z omeškania zo sumy 11 101,29 Eur od 01.3.2009 do 10.6.2015, 10 % p. a. úrok z omeškania zo sumy 9 479,40 Eur od 01.3.2009 do 24.7.2018 a 9,25 % p. a. úrok z omeškania zo sumy 14 578,27 Eur od 01.5.2009 do 09.10.2009, 9,25 % p. a. úrok z omeškania zo sumy 6 551,30 Eur od 01.5.2009 do 25.7.2011, 9,25 % p. a. úrok z omeškania zo sumy 6 952,50 Eur od 01.5.2009 do 18.6.2014, 9,25 % p. a. úrok z omeškania zo sumy 11 225,73 Eur od 01.5.2009 do 10.6.2015, 9,25 % p. a. úrok z omeškania zo sumy 11 230,80 Eur od 01.5.2009 do 24.7.2018 a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Slovenskej republike p r i z n á v a náhradu trov konania v rozsahu 100 % proti žalovanému.

III. Súd p r i z n á v a žalobcovi náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.“

5. Rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 11 ods. 6, 7, 8 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 489, § 517 ods. 1, 2, § 559 ods. 1, 2, § 563 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu vzniku záväzkového vzťahu, § 253, § 255, 256 ods. 1, § 262 ods. 1, 2, § 470 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

6. Vykonaným dokazovaním súdu vyplynulo, že žalobca uplatňuje úroky z omeškania s plnením peňažného dlhu priznaného mu síce rozhodnutím súdu, ktorým mu ale bola priznaná náhrada škody na zdraví pozostávajúca zo základného bolestného a SSU. Nejde teda o prípad priznania mimoriadneho odškodnenia za bolesť a za SSU podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z.

7. Žalobca vznik škody žalovanému oznámil podaním zo dňa 22.12.2008, pričom si uplatnil náhradu škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 152.017,50 eur. Rozsah škody preukázal relevantným spôsobom, znaleckými posudkami vypracovanými znalcami z odboru chirurgia (K.. T. K.) a psychiatria (K.. K. E.). Žalovaný poskytol žalobcovi len čiastočné plnenia, a to v dňoch 18.06.2014, 10.06.2015 a 24.07.2018. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 21Co/115/2017, 21Co/116/2017-818 zo dňa 29.05.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.08.2018, bolo žalobcovi titulom bolestného priznaných 9.479,40 Eur, titulom sťaženia spoločenského uplatnenia 11.230,80 eur a titulom navýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia 15.161,70 eur, upravil žalobca svoj návrh na priznanie úrokov z omeškania.

8. S plnením svojho peňažného záväzku sa žalovaný dostal do omeškania, preto si žalobca podanou žalobou uplatnil aj úrok z omeškania vo výške 10% resp. 9,25% ročne. Rozhodnou skutočnosťou pre určenie právnej úpravy je deň vzniku záväzkového vzťahu, bez ohľadu na to, či omeškanie nastalo pred alebo po účinnosti nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. V danom prípade došlo k vzniku záväzkového vzťahu medzi sporovými stranami v decembri 2008, kedy žalobca prvýkrát vyzval žalovaného na plnenie. Žalovaný mal žalobcovi poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poskytnúť poistné plnenie, pričom prešetrovanie bol povinný ukončiť do troch mesiacov od oznámenia žalobcu žalovanému o škodovej udalosti (§ 11 ods. 6, 7 zákona č. 381/2001 Z.z..).

9. Súd priznal žalobcovi úrok z omeškania v zákonnej výške od 01.09.2009, resp. od 01.05.2019, teda od neskoršieho dátumu ako súd 3 mesiace po oznámení žalobcu žalovanému o škodovej udalosti a o uplatnení nároku na náhradu škody na zdraví.

10. Súd, riadiac sa právnym záverom odvolacieho súdu o trovách štátu, rozhodol tak, že Slovenskej republike priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% a rovnako priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov celého konania v rozsahu 100%, s tým, že o ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

III. Obsah odvolania žalovanej

11. Proti rozsudku podala odvolanie žalovaná, namietajúc nesprávne právne posúdenie veci. Žalovaný vyplatil žalobcovi všetky nároky, ktoré boli preukázané do začatia súdneho konania. Vo vzťahu k nárokom, ktoré boli preukázané počas súdneho konania, nemohlo dôjsť na strane žalovaného k omeškaniu. V otázke splatnosti poisťného plnenia je potrebné vychádzať z ust. § 11 ods. 6 až 8 zákona č. 381/2001 Z.z. o PZP, ktoré má vzhľadom na osobitosť úpravy aplikačnú prednosť pred § 517 ods. 2 a § 563 Občianskeho zákonníka. Čiastkové nároky bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia žalovaný plnil žalobcovi po ich ustálení vykonaným znaleckým dokazovaním, resp. po právoplatnosti rozhodnutia súdu, pokiaľ ide o ustálenie rozsahu spoluzavinenia. Z hľadiska zmyslu a významu alternatívne formulovanej splatnosti poisťného plnenia podľa § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. o PZP, keď je rozsah poisťného plnenia sporný, a prebieha o ňom súdne konanie, povinnosť poisťovateľa plniť vzniká až po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, keďže až týmto momentom je ustálený rozsah jeho platobnej povinnosti. Žalovaný postupujúci podľa § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. o PZP vykonal potrebné šetrenie a poskytol žalobcovi písomné vysvetlenie podľa písm. b) predmetného ustanovenia. Nárok štátu na náhradu trov konania nemá oporu v platnej právnej úprave Civilného sporového poriadku. Ten neobsahuje ustanovenie, podľa ktorého by súd mohol stranu zaviazat' na náhradu trov konania. Za pomer úspechu žalobcu je možné považovať sumu, ktorá mu bola priznaná v porovnaní so sumou, ktorú požadoval. V prípade vyhovenia odvolania žalovaného čo do výroku o úrokoch z omeškania by úspech žalobcu predstavoval 59% a úspech žalovaného 41%. Správne mal súd rozhodnúť, že žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 18%. Žalovaný navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a v jeho napadnutých výrokoch I. a III. tak, že súd žalobu o zaplatenie úrokov z omeškania zamietne. Žalobcovi sa prizná voči žalovanému náhrada trov konania v rozsahu 18%. Výrok o trovách konania navrhol zrušiť.

12. V odvolaní proti opravnému uzneseniu žalovaný doplnil svoju odvolaciu argumentáciu o uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/145/2017 zo dňa 22.11.2018). Na odvolacích dôvodoch aj odvolacom návrhu zotrval.

13. Podľa vyjadrenia žalobcu žalovaným poukazovaný rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nepredstavuje ustálenú rozhodovaciu prax. Ustanovenie § 11 ods. 8 zákona o PZP nevyklučuje možnosť aplikácie všeobecnej právnej úpravy § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Neexistuje najmenší dôvod na odlišný postup pri omeškaní poisťovateľa s plnením peňažnej a nepeňažnej povinnosti. Nepriznanie úrokov z omeškania pri porušení povinnosti poisťovateľa poskytnúť poisťné plnenie do 15 dní po skončení šetrenia by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Výška súdom priznaného plnenia závisela od znaleckého posudku. V takomto prípade, podľa kritéria procesného úspechu nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. S ohľadom na uvedené je rozhodnutie o trovách konania vecne správne. Žalobca navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

14. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378, § 379 a § 380 CSP,

vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

15. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

16. Žalovaný namietal, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

17. Z obsahu spisu bolo odvolacím súdom zistené a medzi stranami sporu nebolo sporným, že žalobca uplatnil svoj nárok na náhradu škody proti žalovanému na základe zákona č. 381/2001 Z.z. Spornou je aplikácia ustanovenia § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o PZP“) v kontexte posúdenia momentu splatnosti poistného plnenia pre účely rozhodnutia o uplatnených úrokoch z omeškania.

18. Tento špeciálny predpis v § 11 ods. 7 zákona o PZP stanovuje, kedy nastane splatnosť poistného plnenia, ktoré je povinný poskytnúť poisťovateľ. Podľa uvedeného zákonného ustanovenia je teda plnenie splatné do 15 dní, len čo poisťiteľ skončil šetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa plniť (teda v časti poisťovateľom uznaného nároku), respektíve po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia (v tomto prípade nároku pôvodne neuznaného poisťovateľom, avšak následne uznaného súdom). Ide o zákonné ustanovenie, ktoré určuje splatnosť pohľadávky majúcej svoj základ v zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a neumožňuje určenie iného času zročnosti poistného plnenia. Ak poisťovateľ uzná nárok poškodeného na plnenie čo aj len čiastočne, je z hľadiska určenia času plnenia takto uznaného nároku rozhodujúci okamih, keď poisťovateľ skončil šetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa plniť. V takomto prípade plnenie z takto uznaného nároku je splatné do 15 dní od skončenia šetrenia potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa plniť a v prípade, že by poisťovateľ neplnil, vznikol by poškodenému nárok na úrok z omeškania uplynutím tejto lehoty. Ak však poisťovateľ odmieta poškodenému poskytnúť poistné plnenie v ním požadovanom rozsahu a poskytne mu riadne a včas písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo znížil poistné plnenie, v dôsledku čoho poškodený uplatnil svoj nárok žalobou v súdnom konaní, pre určenie času plnenia (a následným vznikom právneho nároku poškodeného na prípadný úrok z omeškania) je relevantným až doručenie právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

19. Žalovaný v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/145/2017 zo dňa 22.11.2018, ktorý dospel k záveru, že povinnosť zaplatiť úroky z omeškania vzniká až doručením právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody, a teda žalovaný by sa do omeškania mohol dostať až v prípade nesplnenia si povinnosti, ktorá by mu už bola uložená právoplatným rozhodnutím zaplatiť žalobcovi súdom priznanú náhradu škody. Na strane druhej, peňažná sankcia v podobe úrokov z omeškania, upravená v § 11 ods. 8 zákona o PZP, je viazaná na nesplnenie nepeňažnej povinnosti vyjadrenej v § 11 ods. 6 písm. a) alebo b) zákona o PZP, účelom ktorej je ochrana poškodeného, aby poisťovňa pod následkom tejto sankcie nezostala nečinná, aby bola nútená oznámiť v lehote 3 mesiacov poškodenému spôsob vybavenia jeho poistnej udalosti.

20. Odvolací súd preto zastáva názor, že ustanovenie § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. sa týka výlučne nesplnenia povinnosti poisťovateľa, ktorá mu bola uložená v súvislosti so šetrením poistnej udalosti na základe oznámenia poškodeného. Zákonodarca totiž v § 11 ods. 8 uvedeného zákona jasne

a zreteľne formuluje podmienku, v zmysle ktorej je poisťovateľ povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu. Je tomu tak v prípade, ak si poisťovateľ nesplní povinnosť podľa § 11 ods. 6 uvedeného zákona. Z dikcie tohto ustanovenia (§ 11 ods. 6 písm. a/, b/) je zrejmé, že zákonodarca povinnosti poisťovateľa viaže výlučne vo vzťahu k prešetrovaniu poisťnej udalosti.

21. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorí z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. (z uznesenia Najvyššieho súdu SR z 24. júna 2010, sp. zn. 5Obo/52/2010)

22. V prejednávanej veci poisťovateľ, žalovaný, splnenie si informačnej povinnosti v zmysle ust. § 11 ods. 6 písm. b) zákona o PZP, súdu nepreukázal. Bolo na žalovanom, aby predložil súdu dôkazy na podporu svojich tvrdení a vylúčil tak aplikáciu ust. § 11 ods. 7 zákona o PZP spôsobom, ako to učinil súd prvej inštancie. Za danej dôkaznej situácie, odvolací súd vychádzajúc z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie, nemôže priznať dôvodnosť uplatnenej odvolacej námietke nesprávneho právneho posúdenia veci. Ustanovenie § 11 ods. 7 zákona o PZP bolo v predmetnej veci správne aplikované.

23. Odvolací súd dáva pozornosť aj líniu rozhodovacej činnosti súdov, ktoré výklad ustanovenia § 11 ods. 7 zákona o PZP ponímajú ešte prísnejšie vo vzťahu poisťovateľom. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd aj na právny názor vyslovený Krajským súdom v Bratislave v rozsudku pod sp. zn. 6Co/504/2013 zo dňa 4.11.2013, kde v odôvodnení tohto rozhodnutia predmetný súd uviedol, že úroky z omeškania podľa ust. § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. v spojení s ust. § 11 ods. 6 predmetného zákona sankcionujú len neskoré prešetrovanie a vybavenie poisťnej udalosti. Nezbavia však poisťovateľa povinnosti platiť úroky z omeškania za oneskorené plnenie, a to i v prípade, ak poisťovateľ povinnosti uvedené v ust. § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. splnil včas, teda skončil prešetrovanie poisťnej udalosti alebo poskytol vysvetlenie o odmietnutí poisťného plnenia. Rovnaký právny názor vyslovil aj Krajský súd v Prešove v konaní pod sp. zn. 11Co/74/2016 z 19.9.2017 a taktiež pod sp. zn. 20Co/158/2011 z 12.7.2012 a 20Co/45/2012, ako aj 20Co/66/2011. V týchto rozhodnutiach sa okrem iného uvádza, že ak poisťovateľ sa nestotožňuje s lekárskeho posudkom o výške bodového ohodnotenia, dostáva sa do omeškania, ak mu poškodený nijako nebráni preveriť správnosť bodového ohodnotenia a zbytočne preverenie odkladal.

24. V prípade vyššie uvedeného, ani splnenie informačnej povinnosti poisťovateľa podľa § 11 ods. 6 písm. b) zákona o PZP nie je dôvodom zbavenia sa povinnosti poisťovateľa platiť úroky z omeškania z oneskoreného zaplatenia poisťného plnenia, ktoré sa v dôsledku neskorších rozhodnutí súdov ukáže ako nedôvodne odmietnuté.

25. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Podľa § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrných časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

27. Pri rozhodovaní o trovách konania súd prvej inštancie správne aplikoval ust. § 255 ods. 1 CSP v kontexte predošlej právnej úpravy, obsiahnutej v ust. § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

28. Odvolací súd v nadväznosti na uplatnené odvolacie námietky žalobcu uvádza, že hoci právna úprava obsiahnutá v CSP explicitne neprevzala znenie ust. § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku v znení platnom do 30.06.2016, jeho výklad je potrebné zohľadniť v intenciách rozhodovania o náhrade trov konania v zmysle § 255 ods. 1 CSP, ktoré sa tak aplikuje aj v prípade konaní, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. Pre priznanie plnej náhrady trov konania žalobcovi je smerodajný úspech čo do základu uplatneného nároku na náhradu škody, nie výška priznaného plnenia. Nemožno totiž zatažiť

žalobcu procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku, ktorý v konečnom dôsledku závisí od úvahy súdu, nezávisle od vôle žalobcu.

29. Úvaha súdu o výške plnenia sa musí opierať o hmotné právo, spravidla o právne normy, v ktorých je rozsah nároku upravený vymedzením právne relevantných kritérií a jeho samotné určenie (vyčíslenie) vyplýva z konkrétnych okolností danej veci. Pre priznanie plnej náhrady trov konania nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu (v nepatnej časti alebo prevažnej časti), a to ani to, akú sumu v pomere k súdom priznanej sume účastník uplatňoval. Za neúspech sa nepovažuje rozdiel medzi uplatňovanou a priznanou výškou nároku. Predpokladom pre aplikáciu tohto ustanovenia je výlučne skutočnosť, že rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu. Ak je tento splnený, je potrebné o náhrade trov konania rozhodnúť podľa ust. § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 3 M Cdo 14/2009, 3 M Cdo /2007).

30. Zásadu úspechu vo veci (§255 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je primárny fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje. (rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/191/2017 zo dňa 13.12.2017).

31. V kontexte vyššie uvedené, pri rozhodovaní o trovách konania je potrebné vychádzať z dikcie ust. § 255 ods. 1 CSP ako to učinil súd prvej inštancie. Výška priznaného nároku závisela od úvahy súdu aj znaleckých posudkov, preto pre plný úspech žalobcu v spore postačuje vyhovieť žalobcu aspoň v jej časti. Námietka nesprávneho právneho posúdenia veci ani v tomto prípade nebola opodstatnená.

32. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/3/2018 zo dňa 31.07.2018, štátu patrí náhrada trov, ktoré skutočne vynaložil v súlade s v danom čase platnou procesnou normou, ustanovením § 148 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorej mu ex lege vznikol nárok na ich náhradu, a to napriek tomu, že nová procesná úprava Civilného sporového poriadku analogické ustanovenie neobsahuje. Aplikáciou základného princípu uvedeného v čl. 4 ods. 2 Civilného sporového poriadku s použitím ustanovenia § 253 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 a § 470 ods. 2 1 Civilného sporového poriadku je možné štátu priznať náhradu trov konania voči neúspešnej strane sporu aj za právnej úpravy Civilného sporového poriadku.

33. O náhrade trov konania štátu, ktoré vznikli za účinnosti OSP, rozhodne súd po 1.7.2016 podľa výsledku konania podľa § 255 či § 256 CSP v spojení s § 253 CSP a § 470 ods. 2 CSP s tým, že o samotnom nároku rozhodne sudca a o výške súdny úradník. (<<http://www.justice.gov.sk/Stranky/Nase-služby/Nase-projekty/nove-procesne-kodexy/Casto-kladene-otazky-CSP.aspx>>)

34. Súd prvej inštancie správne aplikoval ust. § 255 ods. 1 CSP pri rozhodovaní o trovách konania štátu, ktoré znáša neúspešná strana sporu.

35. Za daného stavu odvolací súd nezhliadol dôvodnosť námietky nesprávneho právneho posúdenia veci vo vzťahu k žiadnemu napadnutých výrokov rozsudku. Z tohto dôvodu napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP.

36. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Odvolanie žalovaného nebolo dôvodné, v dôsledku čoho nárok na náhradu trov odvolacieho konania patrí úspešnému žalobcovi. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

37. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).